

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem köldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az állategészségügyi szolgálat államosítása.

Zombor, 1899. február 16.

A mai zavaros politikai napokban gazdaközönységünket egész váratlanul lepte meg földmívelésügyi kormányunk az állategészségügyi szolgálatra vonatkozó törvényjavaslat s annak teljes elkészülésével.

Rég érzett hiányt pótol e törvényjavaslat, melynek létrejvetelét egyaránt óhajtja a gazdaközönység, valamint az állatorvosi kar is.

Az állatorvosokban — a helyi viszonyoktól és hatóságoktól való felmentése által garanciát nyer, hogy azon számos forgalmi korlátozás, mely napjainkban úgy az állattenyésztést, valamint az állatkereskedelmet lidércnyomásként sújtja, — csökkenni fog.

Az állategészségügyi rendészet ezentúl az állami állatorvosok kezébe kerül, míg a szoroson vett helyi teendők jövőben is megmaradnak a törvényhatóságok és községek kezében, miáltal földmívelésügyi kormányunk szem előtt tartotta a törvényhatóságok és községek önkormányzati jogát.

Tény ugyan, hogy az állategészségügyi rendészet eddig is az állami állatorvosok kezében volt jórészt, de már magában véve az állami állatorvosok csekély létszáma is (1897-ben 100) bizonyítja, hogy ezen teendőket a községi és körállatorvosok látták el, míg az állami állatorvosok csak az ellenőrzést gyakorolták. A községi és körállatorvosok pedig — a községtől való függetlenségük tudatában — a község közvetlen érdekét sérteni nem merték, — elnézésük országos érdek rovására történt, mit eléggé bizonyít a sertésvész nagymérvű elterjedése is.

Közbánán, hol a sertésvész legelőször és legerősebben lépett fel, a létező független állategészségügyi szolgálat eredményeképp lehet tudni, hogy a sertésvész már két éve teljesen megszűnt. Míg ott, hol az állami állatorvos csak ellenőrzésre szorult, a sertésvétsz nagyon nehéz kiirtani, aminek pedig az állatkereskedelemben mily hátrányos forgalmi korlátozás a következménye, azt hiszem nem szükséges bővebben fejtegetni.

A törvényjavaslat szerint azt a teendőt, amit most csekély 100 állami állatorvos végzett, jövőben 7 állategészségügyi felügyelő, 695 állami állatorvos és 50 állatorvos gyakornok — tehát 7-szer annyi mint eddig fogja végezni, kiknek egyedüli kötelességük az országos érdekű állatjárványok elnyomása.

Minden járás székhelyén az I. fokú hatóság szakértőjeképp a kerületi állami állatorvos szerepel, míg a II. fokú hatóságnak ügyeit a mostani kerületi állami állatorvos helyett állami állategészségügyi főnök végzi. Legfelsőbb fokon közvetlen a miniszterium szakközege az állami állategészségügyi felügyelő lesz.

Nagyfontosságú, hogy tekintélyesebb állathizláló és állattenyésztő telepeken, valamint piacokon a miniszter állami állategészségügyi hivatalokat létesíthet, a mi az állatkereskedelemben nagy előny.

Az állami állatorvosok ily nagy számban való szaporítása által az állatorvosi kerületek kisebb területre lesznek szorítva, mi által ha valamely községben járvány lép fel, nem lesz lezárva a külfölddel szemben az egész megye — mint most, — hanem csak az illető állatorvosi kerület, melyben a járvány előfordult. Hogy ezt gazdaközönységünk örömmel fogja fogadni — kétségtelen.

Nem szándékom e javaslat közgazdasági fontosságáról bővebben szólni, csak végül azt akarom felemlíteni, hogy az országos állategészségügyi tanács felállítása, melynek célja, mint a javaslat mondja, az állategészségügyi ügyek tárgyalása, szintén rég érzett hiányt pótol.

W. R.

A „Tanítók háza.”

„Eszméket termelni könnyű, de eszméket megvalósítani nehéz!” mondja egyik kiváló politikusunk.

Nagy eszme lett megvalósítva akkor, mikor sok, de különösen egy embernek kimondhatatlan fáradozása folytán települt a „Tanítók háza” Kalocsán!

Mily szép és nemes egy eszme! Egy ház

lett felépítve csupán a tanítók magzatai számára. Csak azok gyermekei számára, kik dolgoznak, fáradnak, de jutalmat, elismerést csak tulvilágon remélnek nyerni. Igaz, a tanítók és a tanítók nemesszívű barátai adakozása és fáradozása folytán!

Ebben a házban nevelkedjenek gyermekeink, már ifjú koruktól kezdve éljenek családos életet, tanulják meg egymást szeretni, tisztelni.

Mily örömmel lépünk majd ezen házba, hol minden oldalról barátaink, testvéreink gyermekei fognak körülvenni!

Az együttérzés, együttműködés érzelmé már ott verjen gyökeret ifjú keblükben, hogy kérve a kicsiny, de magasatos pályára egy uton haladjanak, egyetértés, összetartás által még nagyobb szolgálatot tegyenek hazánknak, mint mi! Közéletünk bármilyen állásu és foglalkozásu egyén van-e annyira ilyen segítségre szoruló, mint mi? Van-e egy hivatalnok oly rosszul javadalmazva, mint mi?

Mi végezzük a munkát, mások meg élvezik kiérdemelt jutalmunkat!

A Tanítók háza féltetett filléreinkből azért épült, hogy benne gyermekeink kevés fizetés mellett tisztességes ellátásban és célszerű felügyeletben részesüljenek, hogy ezáltal rajtunk némileg segítve legyen!

Látjuk és tudom mindannyian érezzük, mily nagy és szép eszme van megvalósítva!

Mikor említve lett a Tanítók háza neve, ez a szó madárebességgel repült községről-községre. Minden tanító lelkesedett az eszméért! Tehetségükhez képest hozzájárultak a költségek fedezéséhez.

Minden tantestületnél az volt a vita tárgya, mit kellene rendezni, hogy gyarapodjék az intézmény vagyona. Sok tantestület nevével lehetne itt felsorolni, melyek a csekély javadalmazás dacára, tekintélyes összegeket küldtek a Tanítók háza igazgatóságának. (Mellesleg legyen mondva, a mi tantestületünk 200 forintot adott.)

De amilyen volt a lelkesedés azelőtt, olyanira szunnyad most az érdeklődés minden egyes tanítóban. Hogy ez úgy van, abból láthatjuk, hogy a Tanítók háza igazgatósága kará-

A „BACSKA” tárcája.

A Z I N D I Á N.

Irtá: Szekulesz József.

„Sérthetetlen, csak a gyávaság szegyenétől fél;
„Oserdők vadvirága, egy könyökűlű lény.”
Iwing.

Az indián jellemét illetőleg, főleg Európa nyugati államaiban, téves az általános felfogás. Magyarországon nagyon kevés oly ember van, ki az indiánokat helyesen itéli meg. De nem csoda, hisz oly messze vagyunk tőlük, hogy egész létezésük kevés érdeklődéssel bír ránk nézve s azt is, amit tudunk felőlük, többnyire a könyvekből merítettük. Az amerikai írók nem saját, hanem az állam érdekében minél rosszabb színben igyekeztek őket feltüntetni, hogy az ő elnyomó politikájukban az egész világ, ha nem is tette, de legalább elméletileg részt vegyen. Semmiféle érdek engem nem vezérel úgy az elnyomók, mint az elnyomottak érdekében írni. Ismerem mindkettőt, élttem mindkettőt között s képeimnek érzem magam a két fél között dülő harc okának igazságos, vagy igazságtalan voltát megítélni.

Azt mondják, hogy az indián vad, hogy vérengző. Ez felében igaz csak; mert ha vad, akkor joga van annak lenni, mert civilizált embertársai nem igyekeztek eddig elűzni őt vadságából kiragadni. Könnyebbnek ígérkezett a kiűzlés, mint a civilizálás munkája, és mivel hogy „time is money”, az amerikai az előbbi választotta. Aki bele tudja magát képzelni az indián helyzetébe, az csakhamar rájön, hogy a „vérengző” jelző is eléggé megokolt. Az indián érezte, hogy egy nálánál hatalmasabb, erősebb ellenséggel áll szemben, és egy Philipp nevű indián főnök a tizenhetedik század elején jól mondta: „A sápadt pófák” papirossal fognak bennünket kipusztítani.” Tehát látható, hogy már kétszáz évvel ezelőtt rájött az indián arra, hogy a fehér ember azért hatalmasabb nálánál, mert tud, s hogy ő minden testi erejével képtelen lesz e hatalmas fegyvernek ellentállni.

A tudomány és a tudatlanság vívott itt fényes harcot egymással. Az indián annyiban hasonlít a magyarhoz, amennyiben mindkettő meg van áldva határtalan bátorsággal. Semmint hogy megalázkodjék, kész meghalni; semmint hogy sértést eltűrjön, az életét kész fel-

áldozni. Az indián eme erkölcsének nem egyszer adta fényes tanujelét. Elmondok egyet.

Mikortájtban az angolok Virginiában letelepedtek, mivel a tengerparton akartak maradni, kénytelenek voltak maguknak az indiánok elhajtásával a helyet elfoglalni. Elég eszték volt hozzá, hogy békés uton vigyék ezt véghez s holmi nevelésesen csekély értékű ajándékokkal elhalmozva őket, rábírták a főnököt, hogy huzódjon beljebb a kontinens belsejébe népével. A főnök ezt meg is tette. Tudva való dolog azonban, hogy az indiánok is, valamint számos más vad népfaj, őseiknek szellemét imádják. A főistenük ezeknek az indiánoknak az épen uralkodó főnök anyjának szelleme volt s melynek a virginiai földjén volt egy hatalmas síremléke. Megtörtént egyszer, hogy a főnök, kinek holt anyját a vadak istenként imádták, éjjelkor felkelt s maga köré gyűjtve harcosait, a vad népek sajátosságos szólásmodja szerint körülbelül ilyképp beszélt:

„Az este, miután a nap nyugodni tért, homály szállt a vidékre és a madarak is elültek, magam is nyugalomra tértem szokásom szerint. Lázás izgatottság miatt sokáig nem jött álom szememre, de midőn végre elaludtam, egy borzasztó, rettenetes álmod láttam. Megjelent előttem anyám, a ti elhunyt királynőtök s fölém hajolva így szólt hozzám: „Fiam, gyermekeim, eljöttem hozzád panaszzal, hogy elpanaszoljam neked a fehérnek szörnyű bűntetteit, melyeket elkövettek ellenem. Lerombolták az emléket, melyet nekem állított holttestem fölül. Lábbal tiportak e szentséget s nem elégték azt, hogy elvették tőled jogos öröködöt, a földet, melyet apád oly sok vér árán szerezték meg, hanem egyenesen szétrombolják azt az emléket, mely legszentebb mindennek fölött. Im nézd ez emléket, melyek táplálának, e kezeket, melyek annyiszor ölelének, e fonnyadt ajkakat, melyek annyiszor csókolának; s im esküdj meg ezekre, hogy boszút állasz e gaz cselekedetért s hogy ismét helyreállítandó lerombolt síremlékemet.” — És én megesküdtem. Alig hogy idáig juték, felébredtem s egyenesen hozzátök jöttem, hogy kikérjem segédemeteket s hogy napkelével megindítsam a boszuló hadjáratot.”

Ennyi az egész. Nem holmi mese vagy népmonda, hanem a száraz valóság ennek minden betűje. Sajátosság az is, hogy az angolok tényleg ilyképp bántak el a holt királyné emlékével s hogy az indus főnök álma megvalósult. Nem-e titkrözteti vissza e pár szó hiven a szülő emléke iránt érzett tiszteletet? És mivel az angol

gyarmatosok tényleg elkövették a fent elmondott cselekményt, nem-e volt jogos az indiánok felkelése? Ha az évtizedeken keresztül dúló keresztes háborúk megokoltak voltak, ez még inkább az.

Im kétszáz év elmúlt már a fent említett eset óta, de azért e nép még mindig nem változott. Ugyanaz a gögös megvetés, az a határtalan gyűlölet sugárik ki szemből, mint akkor. És mindezért nem lehet rá nehezíteni. Ha gyűlöli a fehér embert, jogosan teszi. Észrevehetőleg fognak napról-napra s ő ezt tudja. Ki ennek az oka? a fehérek. Ezt is tudja. Évszázadok óta száll apáról fiúra e gyűlölet és az elfojtott düh, csak néha tör ki, mint egy szellő által birtelen felcsapott láng, hogy ismét elfojtassék. Egy-egy ily kitörés alkalmával leoldódnak belőlük pár százat s csak feltűzözve annyit hagynak meg — magnak. Ha egy népet erőnek erejével ki akarunk pusztítani, akkor vállaljuk magunkra az esetleges következményeit e kipusztító munkának. És mi lett a következménye? Az, hogy az egész világ ha erre gondol, megvetéssel fordul el tőlük.

Rossz néven veszik még azt is az indiántól, hogy a harcban fák mögé rejtőzve eregeti mérgezett nyilait az ellenségre, hogy hátulról, orozva támad, felre hagyva minden lovagiassági szabályt. Ezt nem lehet tőle rossz néven venni, először is azért, mert senki őket soha meggyőzni nem igyekezett ez eljárásnak helytelen voltáról; másodsor pedig azért, mert ezen eljárásuk megfelel a természet törvényeinek. Ezek ugyanis azt diktálják, hogy a háborúban az ember igyekezzék minél több kárt okozni az ellenségnek, mialatt magát minél nagyobb biztonságba helyezik törekedjék. Ezt most is megteszik a modern háborúban, csak hogy a sáncok az ellenséggel szemben s annak tudtával vannak felállítva, míg az indián orozva, csuszva-mászva támadja meg ellenfelét. Gyakran voltak esetek, midőn az amerikai katonák rendre hulltak az indiánok nyilaitól találva s szívesen titelték is volna vissza, ha csak egy ellenséget láttak volna.

Igaz, hogy az indiánokat már-már kipusztították, de én csak annyit mondok, hogy drágán fizettek érte az amerikaiak. Legutóbb vagy két hó előtt volt egy indián felkelés, melyet úgy mint az előtte valót, az amerikaiak hősiességgel levertek. Az amerikaiaknak e kiirtó háborújuk volt legdicsebb tettük és e legdicsebb tettük volt egyuttal legnagyobb erkölcsi bukásuk.

cseny előtt 500 felhívást bocsájtott ki a róm. kath. tantestületekhez és csak 7, azaz hét helyről kapott választ.

Kérdem tisztelt kartárs urakat, hol van a régi lelkesedés? Hol van az önzetlen, feláldozó buzgóság? Hát nem akarnak már gondoskodni gyermekeik jövőjéről?

Észrevette a tanítóknak ezt a közönyösséget a Tanítók háza élésszemű vezetője és felelt azon kérdésekre, miket egy kollegám bozzá intézett. A felelethől látjuk, hogy a vezetésben eddig nem volt hiba, kifogástalan.

Folyton lehetett hallani, hogy nem tanító fia is élvez teljes ellátást a Tanítók házában. Ez volt az, mi a tanítókból az érdeklődést, a lelkesedést elnyomta, jórészt én bennem is. Mert ki fáradna még tovább, ha látja, hogy mások, tőlünk távol álló személyek élvezik a mi intézményünk gyümölcsét! De hála az Istennek, ez eddig mind csak ráfogás és rágalom volt!...

Beszéltem már oly tanítóval, ki az internátusi nevelést nem tartja helyesnek, célszerűnek. Miután szerinte ez zárdai színet ad a nevelésnek. És tudjuk, mily rossz hatással volt ez a növendékekre a középkorból! — Erre nézve én is megmondom a véleményemet. Voltam én is négy éven át internátusban. Egy kevés tapasztalatot azt hiszem szerezhettem magamnak négy éven át. Mint növendék — magától értődik — elítéltem. De ha utána gondolok, mégis csak meg kell hajlnom e rendszer előtt!

Voltak lakótársaim között jó és rossz tanulók. De volt egynéhány nagyon rossz is! Ha tanulási idő alatt mindenki foglalkozott tanulmányaival, az a kettő-három talált magának mellékfoglalkozást és a tanulást jobb időkre kívánta hagyni. Ha három-négyszeri felszólítás után nem is, de mikor tízedszer hallották nevüket említeni, megröstellték a dolgot és hozzáálltak ők tanulni.

Kérdem kartárs urakat, ha ezek nincsenek felügyelet alatt, tanulnak-e egy betűt is? Látjuk tehát a tanulásra mily jó hatással van az internátus. A növendék rendre, pontosságra, tisztaságra lesz szoktatva. Hozzászokik a társas, családi élethez. Megtanulják egymást tisztelni, becsülni.

Megjegyzem, én csak egynéhány jó oldalát soroltam fel az internátusnak. Nem mondom, hogy nincsenek rossz oldalai is. De szerintem az internátus nem elítélni való, sőt igen is üdvös intézmény.

Farsang előtt újból felszólítottak, hogy rendezzünk színelőadást a gyermekekkel. Elhatároztuk, hogy rajta leszünk és betanítjuk a gyermekeket.

Az előadásokat farsang alatt tartottuk. Csekély eredménye volt fáradozásunknak, miután csak 35 frtot küldhettünk a Tanítók háza vezetőségének. A remény azonban él bennünk, hogy alkalmasabb időben, ha újból fáradunk, tekintélyesebb összegecskét fogunk majd átszolgáltatni.

Kartárs urak! Ne hagyjuk abba a már megvalósult eszmét! Tápláljuk tovább! Rendezzünk színelőadásokat, árusítsunk taneszközöket, hogy az a vagyon, melyből csak mi fogjuk élvezni a kamatozat, minél tekintélyesebb legyen.

Kohler Antal.

Ujdonságok.

Bánffy Dezső báró lemondása. Négy évi kormányzása alatt, báró Bánffy Dezső teljes mértékben bírta a korona és a nemzet bizalmát. Magyar nemzeti politikája maradandó nyomatokat fog hagyni az ország történetében. Távozásra áldozat, melyet báró Bánffy Dezső a béke kedvéért tett; bár a nemzet többségének támogatására mindig bizton számíthatott volna, ott hagyta a hatalmat, nehogy személye legyen a gát a béke és a normális viszonyok visszaállításának. Bánffy Dezső báró és kormányja büszkén hivatkozhatik arra, hogy négy évi működéséhez a sikerek egész láncolata fűződik, hogy hiven teljesítette a feladatát, melyre vállalkozott. Meg kell még említenünk, hogy egy kormány sem tanusított annyi figyelmet és gondoskodást Bácsamegyével szemben, mint báró Bánffy Dezső kormányáé. Mi is, mint akik Bánffy báró politikájának őszintén és érdek nélkül támogatói voltunk, — valamint az egész ország feszült figyelemmel s várakozással néz azon férfi működése elé, aki Bánffy báró örökét átveszi s akinek hivatását fogja képezni a békét helyreállítani, amit az ellenzék Bánffynak oly makacsul megtagadott.

Alapszabályok jóváhagyása. A belügyminiszter a bajai jótékony célú leányegyletet módosított alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

A bajai kereskedő ifjak együletének módosított alapszabályait a m. kir. belügyminiszter oly megjegyzéssel hagyta jóvá, hogy strike esetén az együletnek alkalmazás nélküli, illetve állást vesztett tagjai az egyleti pénztárból segílyt nem nyerhetnek.

Választás. Mohol községi állatorvossá Scheiber Zsigmond választott meg.

Névváltoztatás. Kohn Gerzson bajai lakos saját, valamint kiskoru Dezső, Paulina és Erzi gyermekeinek vezetéknevét „Kömlös“-ra változtatta.

A Szabó-pár jutalomjátéka. Holnap, szerdán, febr. 22-én lesz Szabó Józsefnek, a társulat kitértő tenoristájának és nejeének: Karácsonyi Mariskának a jutalomjátéka. Szabó Don Cézár de Bazan címszerzője, Karácsonyi pedig annak Publóját játssza. Ha valaki, úgy ez a művészpár az, amely teljes joggal számíthat a közönség halájjára. Kitértő művészi érzék, tökéletes szereptudás és elsőrendű képességek és kiválóságok valószínű kincsévé teszik őt Deák Péter társulatának. Szabó éppen olyan kitértő tenorista, mint szalonszínész, Karácsonyi pedig, hasonlíthatlan népszínműnekes. Reméljük, hogy szerdán telt ház fog adózni érdemeiknek.

Járdák jókarban tartása. Thursky Jenő rendőrfőkapitány a következő hirdetményt tette közzé: Azon indokból, hogy egyes utcákban a házak előtt járdák egyáltalában nincsen, a meglevők rossz karban vannak, a házak tetőzetéről az utcára szolgálólag ereszesatorna alkalmazva nincsen, az illető háztulajdonosoknak szöbélileg történt többszöri figyelmeztetésem után, hivatkozással az építkezési szabályrendelet 26. és 67. §-ára, ezennel felhívom az illető háztulajdonosokat, miszerint a fent említett hiányok pótlása iránt most már annnyival is inkább mielőbb intézkedjenek, mert ezen felhívástól számított 2 hónap letelte után a még fennmaradó hiányok hatóságai uton lesznek pótolva, illetve a járdák vagy ereszesatorna a hatóság által az illető háztulajdonos terhére és költségén lesz elkészítve.

Bácskai művész az óshazában. Zichy Jenő gróf kutatásai a magyarok óshazájában fölkeltek a művészetvilág érdeklődését is. A napokban egyik jeles festőművésztünk, Eisenhut Ferenc bácskai földink utazott el a messze keletre. Egyenesen Tiflisbe ment, a honnan tovább fog utazni a Kaukázusban, Turkméniaiban és Azsia keleti részében tanulmányozni az ósmagyarokat, a kikről tanulmányképeket fog festeni. Hosszabb időzését a művész esetleg föl fogja használni, hogy egy nagyobb szabásu magyar történelmi képet fessen. Eisenhut már több ízben járt keleten, de most Zichy Jenő kutatásai új vezérvonalon nyújtottak neki és a képei bizonyára érdekes kiegészítői lesznek a Zichy által gyűjtött nagybecsű történelmi és etnografiai adatoknak.

Betiltott négyülés. Rutkay Mihály és társai, felsőhegyi lakosok f. hó 15-én négyülést akartak tartani Zentán; a városi tanács azonban nem engedte meg a gyűlés megtartását és utasította a rendőrséget, hogy ezen értelemben járjon el. A rendőrség az utasításhoz képest a gyűlékezni akarókat szétosztatta s így a gyűlés megtartását megakadályozta.

„Üdvözlét Futakról.” Futakról írják: Gál Zsigmond amatőrünk, aki ugyancsak minden alkalmat felhasznál, hogy fényképeivel kedves meglepetéseket okozzon, legújában képes levelező-lapokat készített, amelyeket futtaki tájképecskék díszítenek. Felünteteti a szerb s német népviseletet is. Egészben véve igen csinos kiviteltűk, de a lap nagyon is tele van, úgy, hogy az írásbeli közlésekre szánt hely nagyon kevés lett. De minden esetre igen kedves meglepetést okozott vele Futak közönségének. A képes levelező-lapokat Kohn Ignác üzletében lehet kapni.

Felakasztotta magát. Máj István katymári lakos a napokban délelőtt 9 óra tájban a padlás gerendájára felakasztotta magát. A csendőrség megindította a nyomozást amelynek folyamán kitért, hogy tettét régebbi elmebajától követte el.

A megrémült ó-becsei. Sok panasz merült fel az ó-becsei járásbírósról a hivatalos helyiség alkalmatlan és szűk volta miatt, miért is az ottani járásbírósról vezetője több ízben fordult a közönség képviselőtestületéhez új helyiség átengedése iránt. Sőt a miniszternek is több ízben jelentést tett a tarthatatlan állapotokról. A képviselőtestület azonban addig húzta, balasztotta a dolgot, míg az igazságügyminiszter erélyes fellépését nem provokálta, aki ugyanis rájuk irt, hogy ha nem ad a közönség a járásbírósról alkalmas és minden tekintetben megfelelő helyiséget, akkor áthelyezi más közönségbe a bíróságot. A képviselőtestület ezen erélyes s minden tekintetben csak helyesülhet eljárására annyira megrémült, hogy legutóbbi ülésén kimondotta, hogy olyan helyiséget bocsájt rendelkezésére a bíróságnak, a melyet csak akar.

Megörült kántor. Bajai tudósítónk írja: Winternitz Henrik a bajai izraelita hitközség kántora vasárnap a nyílt utcán megörült. A járókelők rémülve futottak a szerencsétlen hadonázó körül. Winternitz — ki 20 évig működött közmegelegedéssel Baján — jóságának áldozata lett, váltót girált egy barátjáért, ki helyett most tetemes összeget fizetnie kellett. Az izr. hitközség szerencsétlen hivatalnokát beszállították a városi kórházba. Winternitz állapotában eddig nincs javulás.

Tüzeset. Folyó hó 15-én este fél tíz óra tájban Gerhárdt Menyhért szabó, bajai lakos, fehérló-utcai háza tetőzetén ismeretlen okból tűz ütött ki. A tető leégett.

Fiatál betörők. Hauser Antal zentai szatócs f. hó 11-én reggel a boltnyitás alkalmával az üzlet ajtaját záratlanul és a pénztárfiókot feltörve találta, a honnan 12 frt 50 kr készpénz hiányzott. A károsult kérelmére megindított nyomozás csakhamar eredményre vezetett. Kitértő ugyanis, hogy a betörést Nagy Pál 15 éves, Sinka István 14 éves és Tari János 13 éves helybeli inasok f. hó 10-én este, ajtózárás után követték el. A rendőrséget a tettesek egyik pajtása vezette nyomra, akit állítólag amazok hivatka ugyan magukkal, de az nem akart velük tartani. A fiatal betörők a tett elkövetése után megszöktek Zentáról.

Pávátollak. Szivacról írják: A Bácskai Ujság 22. száma „Szerencsés károsult” c. alatt napi hírei között egy oly hírt közöl, mely nem egészen felel meg a valóságnak s a mely egy kis tekintetben helyesbítésre szorul. Ugyanis ott akként van Kuluncsits Tamás szabadkai lakos kárára elkövetett sertes lopás feltüntetve, mintha annak felderítésében a szabadkai rendőrségnek volna tisztán érdeme, holott ez téves információ alapul, mert a 27 drb sertes eltölvajlását nem a szabadkai rendőrség derítette ki, illetve a tettest nem ők nyomozták ki, hanem azt Dávid Sándor O Szivac közönség csendőrmestere kutatta fel s az ügyes tolvajt Zsákits Gávró ó-szivaci lakos személyében már át is adta szabadkai kir. ügyészségnek. Az ügyes csendőrmester még 3 drb lovat is talált az illető tolvajnál, melyekről marhalevelet nem tudott felmutatni, továbbá még 2 drb hamasított marhalevelet is talált. Azt hiszem ezek az adatok is teljesen beigazolják, hogy a dicsőség nem a szabadkai rendőrséget, hanem az teljes épségben a szivaci csendőrmestert Dávid Sándort illeti meg.

Eljegyzés. Sipeki Balázs Tihamér apatini földi dink s budapesti bank tisztviselő eljegyezte Budapesten néhai Szathmáry György miniszteri tanácsos leányát Ilonka kisasszonyt.

Szalóky Dezső jutalomjátéka. Folyó hó 24-én pénteken lesz Szalóky Dezsőnek, közönségünk kedvenceének a jutalomjátéka. Színr kerül a Charlee nénye, angol bohózat, az angol színi irodalom legkiválóbb bohózata. Kitértő van egy igazán mulatságos és élvezetes estére, mert ezen darabban Szalóky a legjobb szerepét játssza. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét a jutalmazandó iránt, meg is érdemli a pártfogást, mert esteről-estére — napról-napra a színpadon láttuk e jeles fíradhatlan színészt, ki kisebb-nagyobb szerepében sok mulatságos estét szerzett közönségünknek.

Eljegyzés. Szauter Antal újvidéki tanító eljegyezte Palánkán özvegy Otné leányát Juliska kisasszonyt.

Tövölgyi Margit betegsége. Szintársulatunk e kitértő drámai művészuője hosszabb betegségeből már némileg felépült s tegnap Nógrády né jutalomjátékán, a „Norá“-ban lépett fel először. Nagyobb szerepet csütörtökön játszik, „Hinfí dalai“-ban Szegedi Rozát fogja kreálni.

Vasuti hozzájárulás. Dr. Drakulits Pál és társai a zombor-ó-becsei vasúthoz Ó-Becsétől hozzájárulást kérnek és pedig 40000 frtot, ha Földváron át jön be a vonat és 100000 frtot, ha Turjáról egyenesen Ó-Becse állomásra fut be. Az újabb ajánlat legközelebb tárgyalásra kerül.

Szerencsétlenség. Folyó hó 8-án nagy szerencsétlenség történt Garán. Gyurakovics Sztévo garai lakos 5 éves Iván nevű fia a szomszédos szárazmalomba ment át s ott a nagy fogaskerek alatt bujkált. Nem sokáig élvezhette azonban meggondolatlan gyermekes játékát, mert a mozgásban lévő malom nagy fogaskereke elkapta s az egyik oldaloszlophoz nyomta. A kis fiu sikoltozására összeszaladtak a szomszédok, azonban a segítség már késő volt, mert mire odaértek, a kerék a kis fiunak mellkasát teljesen összezúzta s még a helyszínen kilehelte lelkét.

Elítélt maszka. Mangh Antal szabadkai kereskedő gyakornok abban kereste a farsang utolsó napján gyönyörűségét, hogy apácának öltözött s feltűnő és kivívó magaviseletet tanusítva az utcán, maga után csődítette a félváros járó közönségét. — A rendőr őrszemnek azonban ezen botrányos magaviselet szemet szúr s a szolgálattelévő rendőrfőkapitány elé állította, ki is őt botrányos magaviseletéért kibágásban vétkesnek találta s 5 frt pénzbírságra, esetleg 1 napi elzárásra ítélte.

Leforrázott udvarló. Ó-becsei tudósítónk írja: Farsang vasárnapján Szollár Károly csizmadialegény részeg fővel bevetődött a Zöldfa kocsmába s ott Vancsek Ferencné kocsmárosnének udvarolgatni kezdett. Udvarlása azonban gyöngédtelen volt s midőn a konyhában heves ostromhoz fogott, a vendéglőné édes anyja egy fazék forró vízzel bütötte le tulságos tüzeségét. A leforrázott legény iszonyu sérüléseket szenvedett. A forró víz arcáról még a húst is levette. Szollár a bíróságnál panaszt emelt a hirtelen kezű asszony ellen.

A szolga, cseléd nem fizet adót. Fontos határozatot hozott a kereskedelemügyi miniszter egyik legutóbb kiadott rendeletében. A szegődött szolga (cseléd) első osztályu kereseti adója után eddig megszedték az utadót, ha nem is a cselédétől magától, de a gazdától, a kinek aztán megvolt a joga ahhoz, — hogy a cselédje helyett fizetett utadót levonhatta a cselédje béréből. A törvény a szegődött szolgát mentesíti az utadó alól, de a végrehajtási utasítás ennek ellene szól, mert az a főt említett módon előírja a szolga utadójának szedését is. — Több esetben azonban, — mikor az illető fél fölözömlással élt, — a közigazgatási bíróság a szolgának adott igazat, a ki a törvény értelmében nem tartozik utadót fizetni. A kereskedelmi miniszter most fontolóra vevén a kérdést, beismerte, hogy az eddigi eljárás helytelen volt s ezért rendeletben hatályon kívül helyezte az utadó végrehajtási utasításnak ide vonatkozó rendelkezéseit.

Szerelmeftöltő legény. Ugyancsak megitta a levét Prodon Márton szántovai lakos azon bátorságának, hogy abba a leányba mert szerelmes lenni, akibe Gorjanics Mátyás szántovai legénytársa. Mert a minapában este felé, amint gondtalanul haza felé hallagott, Gorjanics Mátyás két társával megleste vetélytársát s hárman úgy elverték Prodon, hogy testi sérülései következtében, még sokáig kell neki az ágyat őriznie. Prodon az orvttamadókat feljelentette a bíróságnál.

A „rák” betegség gyógyítása. Az orvosi tudomány ismét hatalmas lépést tett előre. Az eddig feltétlenül pusztító rák betegség biztos megszüntetését eredményezi egy new-yorki tanár fölfedezése. Csepfolyós levegő injekciót használt és 64 megfigyelt esetnél 57 esetben teljes gyógyulást ér el. Magyar tudósok is kísérleteznek már ezen új találmánnyal.

A muff jubileuma. Épen 400 éve annak, hogy először használni kezdték. Velence volt a születési helye. Selyemben, brokátban pillantotta meg a napvilágot. Igen könnyű, kedves piperecikk volt, semmi egyéb. Velencében, az örökderűs ég alatt nem volt hivatása a kézmelegítés. Csak később a hidegebb tájakra átköltözve kellett a muffnak jó téli szőrbundát ölteni. Hanem manapság ismét visszatér a divat a 400 év előtti állapothoz. Párisban újra selyemből varrott, csipkével, himzett virágokkal díszített muff az estélyi toillette elmaradhatatlan alkotórésze.

Színház.

Hoffmann meséi.

Február 16.

Offenbach nagyhírű műve került ma este színre. Közönségünk előtt ismeretes ez operaszerű zenéjű tartalmas darab; ma este újra volt alkalmunk gyönyörködni ebben a nagy stílus muzsikában, a drámai effektsok hatalmas színezésében, a szenvedélyes, bódító dallamok érzékes hangjaiban.

Az előadás általában véve összevágó volt és gondos egybetanulástól árult el. A főbb szereplők közül említünk meg Pálffy Ninát első sorban. Olympia-Antonia-Stella hármas szerepét, ezt az operette primadonnák

egyik legambiciózusabb szerepét játszotta és énekelte. A második felvonásban, mint automat-baba előadott énekszámát a közönség zajosan megtapsolta. Gyönyörűen énekelte a harmadik felvonásban Galyasival való kettősét, ezt az olaszos ízű, szép melancholikus dallamot, hasonlóképpen Hoffmannal való duettjét, a partitúra gyöngyét, ezt az érzékes szerelmi dallamot. Játéka pedig művészi volt mind a két felvonásban. Hoffmann Nőgrády János énekelte, mint vendég. Konstatáljuk, hogy Nőgrády ma esti szereplésével nagy sikert aratott. Ezt a hatalmas tenor partot, mely nagy énektudást, kifejező organumot igényel, Nőgrády kitűnően énekelte meg. Valamennyi énekszámát oly precizitással adta elő, oly minuciózus kidolgozással, hogy a legteljesebb elismerést érdemli. Kellemes lírai tenorjával különösen a második felvonás nagy énekszámait s a harmadik felvonás duettjét Antóniával, gyönyörűen énekelte, perfekt tudással, a hangárnyalatok és nűanszok teljes érvényre juttatásával. Ma esti sikere feljogosít bennünket arra, hogy ezt a jeles énekest az igazgató urnak újra figyelmébe ajánljuk a tenorista szerződötetés kérdésénél.

Lindorf Coppelius-Mirakel szerepét Környei játszotta. Játéka mind a három szerepében igen jó, sok helyütt művészi volt. Jelmezei szépek, a Mirakel csodatorvos szerepében megfelelő borzalmas maszkkal rendelkezett. Nagyon szépen énekelte az első felvonásbeli énekszámait és derekasan megállotta a helyét a harmadik felvonás nagy triójában. Galyasi Paula nagyon kedves alak volt, a nála megszokott művészettel játszott és énekelte. Deák alakításaira (Cochenille Ferenc) alig találunk megfelelő dícsérő szavakat. Valóságos kabinetalakítások voltak ezek. Meg kell még említenünk Izsót és Némethet, kik hozzájárultak a sikerhez.

Madarász.

Február 17.

Galyasi Paula jutalomjátéka volt ma este. Galyasi az egész szezon alatt a közönség osztatlan rokonszenvét és elismerését vívta ki. Játékán valami sajátos diszkrét baj vonul végig, mely ellenállhatatlanul magával ragadja a szemlélőt. Nem volt egy alkalom sem, hogy valami kifogásolni valót találtunk volna játékában. Szerepeire mindig nagyon jól volt elkészülve s azokat intelligens felfogással és elragadó kedvességgel játszotta meg. Ritkán láttunk operette színésznőt színpadunkon, a ki szerepeit oly jól játszta, mint ő. Kitűnő játékaival teljesen egyenlő énekművészetet. Nem nagy terjedelmű a hangja, de a mit kellemes szopránjával énekel, azt hallgatni élvezet, mert az énektudás biztonságával, az érzelem hevével, a különböző hangulatok találó festésével adja elő. A könnyed grációzus dallamokat elragadó kedvességgel, a szelesebben kidolgozott érzelmes melodiákat megfelelő érzelmes énekelődással, a hangárnyalatok és nűanszok teljes érvényre juttatásával énekl s nem tartozik azok közé az énekesnők közé, kik akár a szólószámokban, akár az együttesben a karmester dirigáló paleáját lesik — a mi a vidéki színpadok operetteprimadonnái között legalább is nagyon ritka eset. A közönség ezekért a tulajdonaiért a társulat első énekes művészenek készséggel elismerte s annál inkább csodálatosnak találta, hogy mai jutalomjátéka alkalmával nem egészen töltötte meg a színházat. Ha azonban jutalomjátéka anyagilag nem is a legfényesebben sikerült, ez alkalomból nagyon alkalmasnak találjuk, hogy e rovatban, mely az egész idény alatt a legnagyobb örömmel regisztrálta az ő játéka és énekbéli sikereit, e jeles színésznő kitűnő tehetségeit a fenebbiekben röviden összefoglaltuk. Ma esti játéka és éneke is kitűnő volt. Postás Milka szerepében ugyan szívesebben láttuk volna, mert hát az a szerep mégis nagyobb, de nincs mit sajnálnunk a nyújtott kitűnő alakítás miatt, mert a hogy Galyasi ma este az első felvonásbeli belépőjét, ezt az üde, lendületes keringőt és a harmadik felvonásbeli gyönyörűen hangszerelt románcot énekelte, az a mi színpadunkon legalább is ritkaság. A jelen volt közönség viharos és hosszas tapsal adott elismerésének kifejezést. Megjelenésekor egy dobozt nyújtottak fel neki, mely az elismerésnek a szimbóluma volt.

Mellettem meg kell dícsérnünk Környeit, a ki jól játszott és gyönyörűen énekel, különösen az első felvonásbeli együttesben előadott szólója s a másodikban énekelte ismeretes szép dallam előadásával, mikor ritka szép baritonja teljes melegségével és közvetlenségével hatott, aratott sikert. Jók voltak Kantay, Deák és Szabó. Postás Milkát Czedler Mari játszotta közepes sikerrel.

A negyven éves kisleány.

Február 18.

Guinbourg Albert mulatságos bohóza került színre ma este Kantay Terézszel a címszerepben, a ki a koros, de a naiv és ártatlan kis leányt kitűnően játszotta, állandó derültségben tartva a gyér számban megjelent közönséget. Nagyon jól játszott Hevessy, hasonlóképpen Batosy és Nőgrády. Németh a hot-völ világ tulajdonságait majmoló nyugalmazott fűszerest, B. Szabó Delakourtille gyógyszerészt, Szabóné (Adele) szobaleányt játszották igen jól. Jók voltak Dulics és Simon.

Gésák.

Február 19. délután.

Ez az első eset, hogy a délutáni előadásról megemlékezni érdemes. A mai délutáni előadás teljesen megfelelő volt. A rendes szereposztással ment a darab, alig észrevehető kuritással; az összes szereplők teljes komolysággal és igyekezettel játszottak.

Közönség igen szép számmal volt jelen s a megszokott, vasárnapi iskolásgyermekek mellett, a bonnok és nevelőkön kívül, felnőttek is voltak s a legnagyobb figyelemmel s meglepéssel szemlélték a darabot, a melyről mellestleg legyen megjegyezve, ez alkalommal hetszáz adták, — mehet még egyszer-kétszer.

A két Kohn.

Február 19.

Ifj. Polgár Károly a ma este előadott énekes bohózat szerzője, évekkel ezelőtt a színházunknak is volt direktora s mint színész hasonlíthatatlanul jobb mint színdarab író. Ez az énekes bohózat valóban nem érdemelte a fáradságot és igyekezetet, melylyel azt ma előadták. Egy valóban jó ötlet vagy bohókás jelenet nincs benne, csupa cirkuszi jelenetek. Egyszer azt hisszük elég volt előadatni.

CSARNOK.

A VAD GENTRY.

Irta: Gottier Lajos.

I.

Bánáthy Károly falusi lakának kertre néző ablaka ki van nyitva. Ő meg ott áll az ablakban s címeres fedelű, öblös tajtékpipából eregeti a füstöt kifelé. A kertben hatalmas káposztafejek diszelegnek, a ripacos levelű ribizkebokroktól határolt területen. Elöl, mindjárt az ablak alatt, viola és rezeda virít. Édes illatuk elárad a levegőben. Gyönyörűség élvezni azt. Bánáthy azonban nem sokat gondol vele. Visszaforul szobájába s kiegészít pipáját leteszi az asztalra, a melyen agglegényi reggelijének maradványai hevernek. Ő agglegény, de jobbjára csak azért, mert nem gondol a házasságra és elbányagolja külsejét. Különbözik még nem olyan idős. Szép szál, vállas magyar. Azzal a bizonyos napbarnított, piros arcszínnel, a mivel csak a valódi férfiakat aranyozza be a napsugár. Rengeteg fekete bajuszában csak itt ott csilámlik egy-egy ezüst szál s okos, sötét szemei fiatalos tüzből ragyognak. Az asztalnál állva, tölt magának egy kupica szilvóriumot, aztán fölhatja és csejtent rá a nyelvvel. Nyilván izlik neki. Majd bejön az öreg Zsófi s szótlanul szedi le az asztalt, miközben Bánáthy föl-alá jár a szobában, a melynek falain füstös családi képek vannak, meg vadászfegyverek. Diana, a vén vadászutya ott ásitózik az ágy előtt a szőnyegen, melynek himzett rózsái valamikor üdék és pirosak voltak, most pedig már halványak és kopottak. Rég elkopottak ebben a rideg agglegényi környezetben. Bánáthy arca is úgy elhalványodik idővel. A szive is kiég, elkopik haszontalanul . . .

És ő még sem gondol a házasságra. Megosztja idejét korhely cimborái, a vén Zsófi, meg Diana társaságában. Uri nőkkel ritkán találkozik. Azt mondja, nem ért a nyelvtükön. Fél, hogy összetöri őket. Mint gyermek a madártójtást, mit a fészekből kiszedett. Ezért hívják vad gentrynek. Egy kicsit nagyra is van rossz birével s affektálja a nyereséget. Különbözik aranyosze van. Cimborái imádják. A falusiak szeretik. Ő is szereti a falusiakat. Sokat megfordul közöttük. El-el sétálgat a faluban; szívesen letép az utszélen egy-egy vadrózsát és óvatosan tüzi keblére . . . hogy tövise meg ne szurja a kezét . . .

Mert a vad gentry szíve néha hevesebben dobog, egészséges, piros vére lüktetése alatt, mely koronkint erősen tiltakozik az agglegényi élet rideg magánya ellen . . . Így él ő falun, ősei lakában . . .

II.

Egyszer csak levelet kapott a vad gentry, egy unokatestvérétől, a ki a fővárosban lakik. Azt írta neki Muzslayné, hogy az urának levegőváltoztatásra van szüksége. Így rendelték a budapesti doktorok. És elhatározták, hogy mindnyájan lemennek nyaralni néhány hétre hozzá.

— Itt ellehetnek. Ugye, Zsófi? Hozza rendbe a többi szobát.

És Zsófi reggeltől estig takarított. Porolt, pörölt és rendezgetett, a míg végre szép tiszta és rendez lett az egész ház. Akár csak egy skatulya.

Most már jöhetnek a budapesti vendégek.

III.

Nemsokára megérkeztek. Muzslay Endre a feleségével és a leányával.

— Ez Ida?! No nézd a csitrit, hogy megnőtt! És Bánáthy Károly összecsapta két kezét, mikor egy sugár növésű, rózsás arcú fiatal lány szállt ki a kocsiból, szülei után.

— Emlékezel, mikor a térdemen lovagoltál? Hoppá! Régen volt!

Ida emlékezett.

A fővárosiak nagyon jól találták magukat falun. Ujdonság ingerével birt előttük minden. Muzslaynak tetszettek a sógor szép lovai, pipái, fegyverei, korhely cimborái, a kikkel hamar összeharátkozott. Nagyokat ittak és kártyáztak. Szóval használt neki a levegőváltoztatás. Érdeklődött a termés iránt is. Az asszony pedig — szívtelt Bánáthy Vilma, unokatestvére Bánáthy Károlynak — ott sürgött forgott a belső udvaron, kertben, konyhában. És Ida! Na, látni kellett azt az örömet, a mi a sok kis csirke, kacsa, pulyka, bárány s többi apró jószág láttára eltöltötte! Soha ilyet! Talpon volt reggeltől estig. Ott volt mindenütt. Még lovagolni is megtanult, meg tehenet fejni is.

Piros pipi kendőt kötött a fejére, mit a Mari szolgától kért kölcsön, föltűzte a szoknyát és oda állt a fejő székre. S minthogy a Riska tehen olyan kényes, hogy nem adja le másképp a tejet, hacsak nem énekelnek neki, Ida versenyt énekel a fejő leánnyal:

Sikolt, rikolt a sarkantyú,
Csókot kér a barna fattyú;
Adjon neki a kisasszony,
Ne sikoltson olyan nagyon!

A cselédek csak úgy nevettek, hogy a lelke, aranyom, nagyságos kisasszony, hogy feji a tehenet!

— Ne bánstátok, ha öröme telik benne.

És a szülők, meg a házigazda összenéztek . . .

IV.

Egy reggel ott ültek az alacsony ház árnyas verandáján, a terített asztal mellett. Muzslayné éppen a jó, falusi, tejszínes kávé csinálta ki, mire haraptak még egy kis sonkát, hideg sültet, fehér cipót, aznap zurbolt friss vajjal, pompás csepegtetett lépes mézet, paprikás szalonát s ittak rá jóféle házi barackpálinkát. (Fővárosban menten gyomorkatarrbust kapna az ember az ilyen reggeltől, de a jó falusi levegőn az másképp van.) Hát, hogy ott kinalgatóztak, a Miksa gyerek, a mindenes megérkezett a városból a postával. Van újság bőven. Levelet is kapott mindenik.

— Te Károly! — szólt a sógor a házigazdához, hogy elolvasta a levelét, — csak nem veszed rossz néven, hogy még egy fővárosi vendég jelentkezik? Jelöcs Gábor írja, hogy szeretne lejönni egy pár napra. Szabad-ságot kapott a minisztertől.

— Hozza Isten! Itt ellehet. Majd megtanítjuk inni, ha még nem tud.

— Mit mászkál az is?! Nemhogy otthon ülne, — pattant föl Ida, míg szép arca barackvirágszínre pirult, mialatt roppant buzgalommal kente a vaját kenyérré. Az anyja esőndesen nevetett. Muzslay pedig hamiskán kacintott a házigazdára, leánya felé intgetve. Bánáthy meg visszaintett, hogy: — Értem. (De azért mintha elkedvetlenedett volna egy kicsit . . .)

(Vége köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

Van szerencsénk a t. részvényeseket a folyó évi február hó 28-án délelőtt 9 órakor a bank helyiségében tartandó

XXVII. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni; kérjük egyuttal, hogy ha ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt, alapszabályaink 18. §-a értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt, azaz bezárólag február hó 25-ig a bank pénztáránál letéteményezni.

Az 1898-ik évről szóló mérleg, úgy a felügyelő-tanács jelentése a titkári hivatalban megtekinthető.

Zombor, 1899. évi február hóban.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

Napirend:

1. Igazgatói jelentés az üzletről.
2. A felügyelő-tanács jelentése.
3. A mérleg előterjesztése és jóváhagyása.
4. A felmentvény megadása és az osztalék megállapítása.
5. Elnök és alelnök választása.
6. Az igazgatóságnak kiegészítése.
7. A felügyelő-tanács kiegészítése.
8. Hitelesítő bizottság választása.

HIRDETMÉNY.

Az arany oroslányhoz (Pokol) címzett vendéglő azonnal, vagy 1899. évi május hó 1-től kezdve több évre bérbe adandó.

Tudakozódni lehet Henneberg Sándor ügyvédnél Zomborban.

Lakás kiadó.

Egy szép 2 szoba, konyha, kamara, éléstár és fafélszerből álló lakás 1899. évi május hó 1-étől Zomborban, a Szelenese külvárosban, kalap-utca 538. szám alatt kiadó. — Bővebb értesítést ugyanott nyerhetni. 2—2

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Zomborban Antal-utca 278. szám alatt

szobrász és puszkaműves műhelyt

nyitottam és az e szakmába vágó összes munkák elkészítését elvállalom.

A n. é. közönség szíves támogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Mack Tóbiás,

szobrász és puszkaműves.

3—2 Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Vetőbükköny

kitűnő minőségben úgy kicsiben, mint vaggonszámra a legjutányo-10—10 sabb árban kapható

Bruck és Rózsa
eszéki cégnél.

Meghívó

a szenttamási első takarékpénztár részvénytársaság által 1899. évi március hó 3-án délutáni 2 órakor az intézet helyiségében tartandó közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A jelenlevők részvényeinek hitelesítése.
 2. Az igazgatóság jelentése az intézet 1898. évi működéséről és a zárszámadások előterjesztése.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. Felmentvény adás az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak.
 5. Határozathozatal a tiszta nyeresemény felosztása iránt.
 6. Az intézet szabályai néhány §-ának módosítása.
 7. Miután az intézet 31. § a értelmében a felügyelő bizottság 3 évi szolgálati ideje kitelt, a felügyelő bizottság választása.
 8. Egy igazgatósági tag megválasztása.
 9. Három részvényes megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
- Kelt Szenttamáson, 1899. évi február hó 10-én.

Az igazgatóság,

Megjegyzés. 14. §. A közgyűlésen részt vehetnek mindazon részvényesek, kik egy vagy több részvény birtokosai és mint ilyenek a közgyűlés megtartása előtt legalább 30 nappal a társasági részvénykönyvbe beiktattak és részvényüket le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés megtartása előtt legalább 8 nappal az intézetnél letétbenyezték.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Téher.	
Pénztár (készpénz)	12794 89	Részvénytőke	50000 —
Idegen váltók	209247 79	Tartalékalap	10119 31
Könyvek	88894 —	Visszeszámított váltók	66588 50
Jelzálog kölcsönök	31725 23	5% betétek	170442 24
Butor	475 —	Tökésített kamat	8142 16
Értékpapírok	850 —	4% betétek	32206 90
Adósok	3729 19	Tökésített kamat	1301 60
		Föl nem vett osztalék 1896. évről	16 —
		Átmeneti kamatok	1750 —
		Hitelezők	493 60
		Egyenleg mint nyeresemény	6655 79
	347716 10		347716 10

Veszteség.	Veszteség- és nyereség-számla.	Nyereség.	
Tisztviselői fizetések	3400 —	Kamatok	12637 26
Költségek	661 06	Jelzálog kamatok	2376 34
Kifizetett kamatok betétekre	1370 25	Értékpapír kamatok	50 —
Állami adó	1180 60		
Közköltség	337 16		
Provizió	100 17		
Jövedelmi adó	1060 49		
Lakbér	217 30		
Keresk. kamarai illeték	25 78		
Butor leírás (10%)	55 —		
Egyenleg mint nyereség	6655 79		
	15063 60		15063 60

Kelt Szenttamáson, 1898. évi december hó 31-én.

Szenttamási első takarékpénztár részvénytársaság:

Manojlovits K. Lázár s. k., könyvelő.
 Dungserszky Lázár s. k., elnök.
 Georgievits A. s. k., vezérigazgató.
 Nikolits M. Miklós s. k., pénztárnok.

Ezen mérleg- és veszteség- és nyereség-számlát, ugymint valamennyi tételeit a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlította és mindenben azonosnak találta

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Konyovits Pál s. k.
 Nikolits Ádám s. k.
 Jankovits Tódor s. k.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására bozni, hogy

óra- és ékszerüzletemet,

mely eddig a Jakobsits-féle házban volt, raktárom nagyobbítása miatt a **Falcione Gyula-féle házba** (korzó, a nagy dobánytörsde mellett) tettem át.

Egyben felkérem a n. é. közönség b. figyelmét újonnan berendezett és megnagyobbított raktáromra, melyben a legdúsabb választékban **óra- és ékszerárum** a legjutányosabb árak mellett lesznek kiszolgálva.

Főtörökvésem ezután is oda fog irányulni, hogy becses vevőimet a legpontosabban kiszolgáljam és eddigi belém helyezett bizalmat továbbra is kiérdemeljem.

A nagyérdemű közönség szives jóindulatát kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Stebler Antal,

2-2 órás és ékszerész.

Egy jó házból való fia tanoncul felvétetik.

116. szám.
 kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bodrogh-Monostorszegh községénél üreseedésbe jött s 300 frt évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyó hó 28-ig** hivatalomhoz adják be.

Apatin, 1899. évi február hó 9-én.

Főszolgabíró hiv. táv.

Jeisel,
 szolgabíró.

2-1

Czezer József

kocsigyártó és kárpitos üzlete
 Zomborban
 Zarándok (sóház) utca 107. sz. saját ház.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint 1898. évi november hó 1-től üzletemet saját házamba helyeztem át, hol szakmamba vágó összes munkákat gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Raktáron tartok mindennemű **új és átalakított hintókat, kocsikat** stb. szakmamba vágó bármimemű megrendelést, illetve átalakítást elfogadok és azt a legrövidebb idő alatt eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:
Czezer József,
 kocsigyártó és kárpitos.

Hirdetés.

A Zenta kerületi betegsegélyző-pénztár 1899. évi március hó 5-én délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városi közgyűlési teremben, melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés és az 1898. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése. Határozathozatal a felmentvény megadása iránt.
 2. Az igazgatóságból kilépő 6 rendes tagnak és az alkalmazottak közül 4 póttagnak megválasztása.
 3. A felügyelő bizottság megválasztása.
 4. A választott bíróság kiegészítése az alkalmazottak közül 3 rendes és egy póttaggal.
 5. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább négy nappal előbb benyújtattak.
- Zenta, 1899. évi február hó 15-én.

Az igazgatóság.

Zomber. Bittmann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatás.

Jegyzői irodába irnoknak

felvétetik, ki a jegyzői irodai teendőiben legalább némi jártassággal bír, és a magyar s német nyelvet szó- és írásban bírja. Fizetés havi 25 frt. Kik ezen állást elnyerni óhajtják, forduljanak képzettségüket és jártasságukat leíró egyszerű levélben alulírott jegyzőhöz.

Büchler Róbert,
 községi jegyző Uj-Palánkán.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBOR,
 Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

Van szerencsém a gazdaközönség b. figyelmét a Zomborban (Kossuth-utca) Takarékpénztárral szemben 164. sz. I. emeleten levő „irodámra“ felhívni s tisztelettel felkérni, hogy ha akár **birtokszerezési**, akár pedig **betáblázott drágább kamatu adósságának** kiizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű

törlesztéses olcsó pénzkölcsönre

szüksége volna, hogy hozzám, alulírott címhez, teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általam az óhajtott **olcsó kölcsönhöz** a lehető legrövidebb idő alatt juthat. A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénzkölcsönök

3 1/2 és 4%

kamatra kaphatók megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 63 évig terjedő visszafizetés mellett.

Az intézet meghatározott időn belül a félnek a kölcsönt nem mondhatja fel, ellenben a félnek jogában állandó kölcsönét a meghatározott időn belül is akár egyszerre vagy nagyobb tőketörlesztések által tetszése szerint bármikor előbb is visszafizetni, mely esetben a kamatok csak a tőkeösszeg kiegyenlítéséig fizetendők, ilyen visszafizetéseknel a tőkében már törlesztett összeg jóváírásba hozatik.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBORBAN.

A biztosítás ágazataiban és jelzálogkölcsönök terén jártas (üzletvezetők) utazók felvétetnek.

Hirdetmény.

Néhai Siskovics Tamás hagyatékában levő arabs ménesből **Bács-Almásán folyó évi február hó 26-án délelőtt 9 órakor**

önkénytes árverésen löeladás

tartatik a pálszállási ménes istállóból. Eladásra kerül:

- 1 drb 6 éves kanca,
- 5 " 5 " kanca,
- 1 " 5 " paripa,
- 9 " 4 " kanca,
- 2 " 4 " paripa,
- 1 " 4 " esődör, mint számfellettiek.

Közelebbi felvilágosítást ad **dr. Radics Elek** uradalmi igazgató **Bács-Almásán**.
 Budapest, 1899. évi február hó 4-én.

Széchenyi József,

orsz. képviselő,
 mint néhai Siskovics Tamás végrendeletének végrehajtója.

573. szám. 1859.

Gabonaeladási hirdetés.

Alulírott erdőhivatal részéről köbirré tététek, hogy az 1898. évben feles mivelés után termelt és az alább megnevezett magtárakban és görékben elhelyezett tiszta buza, zab és csöves kukorica és pedig:

- I. Buza.**
- 1. Az apatini magtárban 472
 - 2. A monostorszeghi magtárban 404
 - 3. A palánkai " 2862
- II. Zab.**
- 4. Az apatini magtárakban 2547
 - 5. A monostorszeghi magtárban 816
 - 6. A palánkai " 5904

III. Csöves kukorica.

- 7. Az apatini görében 180
- 8. A doroszlói " 631
- 9. A bezdán-kozorai görében 2367
- 10. A monostorszeghi magtárban 614
- 11. A palánkai magtár és görékben 4773
- 12. A plávnaí görében 974

métermázsba, az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1899. évi március hó 6-án délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen, felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett, a legtöbbet ígérőknek eladati fog. Az árverési és szerződési feltételek az alulírt hivatal és az illető erdőgondnokságoknál, ugyszintén az eladásra kerülő gabonaneműek is az egyes magtárakban és görékben bármikor megtekinthetők.

Apatinban, 1899. február hóban.

M. kir. erdőhivatal.